

استاندارد

(روش مدیریت سلطان فارسی)

۹۲۹

۰۱۳

«استاندار»

چشم اندازهایی از زندگی و حکومت

سلمان فارسی

حسین دوستی

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیفا

سرشناسه :	دوستی ، حسین - ۱۳۳۸
عنوان و پدید آور :	استاندار : الگوی مدیریتی سلمان فارسی / حسین دوستی
مشخصات نشر :	اهر - حسین دوستی ، ۱۳۸۵
مشخصات ظاهری :	۶۲ صفحه ، ۱۲/۵ × ۱۹/۵ س . م
یادداشت :	فیفا
یادداشت :	کتابنامه : ص ، ۶۱-۶۲ ، همچنین به صورت زیر نویس
عنوان دیگر :	الگوی مدیریتی سلمان فارسی
موضوع :	سلمان فارسی ، ۳۶ ق
موضوع :	صحبته - سرگذشتنامه
موضوع :	مدیریت (اسلام)
رده بندی کنگره :	۸۵۹ س / ۳۳ BP
رده بندی دیویی :	۲۹۷ / ۹۴۲
شماره کتابخانه ملی :	۴۱۱۲۷ - ۸۵ م

شناسنامه کتاب :

استاندار (الگوی مدیریتی سلمان فارسی)

حسین دوستی

مؤلف

حروفچینی و صفحه آرایی : ع . آدینه زاده

۱۲/۵ × ۱۹/۵ س . م

۱۳۸۵

اول

۱۰۰۰ جلد

اهر - چاپ مسعود

شابک :

ISBN : 978-964-04-0139-2

۹۷۸-۹۶۴-۰۴-۰۱۳۹-۲

قیمت : - / ۶۲۰۰ ریال

حق چاپ محفوظ است .

تقدیم بہ:

رئیس جمہور شہید، محمد علی رجائی

و

نخست وزیر شہید، محمد جواد باہنر

فهرست

- ۱- مقدمه..... ۱
- ۲- نگاهی به زندگانی سلمان فارسی..... ۶
- سلمان کیست؟..... ۷
- چگونگی انتخاب سلمان به استانداری مدائن..... ۱۲
- مدائن کجاست؟..... ۱۴
- ۳- ویژگیهای شخصی سلمان فارسی..... ۱۸
- اشاره..... ۱۹
- عضویت در خاندان پیامبر(ص)..... ۲۰
- عصمت سلمان..... ۲۱
- دانش سلمان..... ۲۲
- آثار علمی سلمان..... ۲۶
- سلمان مُحدَّث بود..... ۲۸
- سلمان از متوسمین بود..... ۳۰
- سلمان ، اسم اعظم را می دانست..... ۳۳
- ایمان سلمان..... ۳۴
- سلمان، مترجم و مفسر قرآن بود..... ۳۵
- اشتیاق بهشت یه سلمان..... ۳۷
- سلمان حبیب خداست..... ۳۸

- ۳۹..... - سلمان باب الله است
- ۳۹..... - سلمان مستجاب الدعوه است
- ۴۱..... ۴- ویژگیهای مدیریتی سلمان فارسی
- ۴۲..... - اشاره
- ۴۵..... - خدا محوری
- ۴۶..... - اجرای حدود الهی
- ۴۶..... - ساده زیستی
- ۴۸..... - زندگی در میان مردم
- ۴۹..... - دوری از تفاخر
- ۵۱..... - غلبه بر هوای نفس
- ۵۲..... - عدم استفاده شخصی از بیت المال
- ۵۲..... - دانش دوستی سلمان
- ۵۳..... - فعالیت فرهنگی سلمان
- ۵۳..... - جسارت در مقابل تخلفات مقام بالادست
- ۵۵..... - مشورت با مشاوران دانا
- ۵۵..... - محبت بین حاکم و مردم
- ۵۶..... - سلمان، الگوی یک کارگزار مسلمان
- ۵۸..... ۵- دو نقشه و یک تصویر
- ۶۱..... ۶- منابع و مآخذ

مقدمه

زندگی و اندیشه سلمان فارسی بیانگر این واقعیت است که وقتی ایمان مذهبی با حکمت و خردمندی و مهر آمیخته شود، اسلام بعنوان یک آئین الهی شخصیتی مثل سلمان را در دامن خود می پرورد و سلمان در مدائن که کانون امپراتوری شاهنشاهی ساسانی بود چهره ای دیگر از قدرت و آزادی و حقوق مردم را ترسیم می کند.

وقتی سلمان خط مشی حکومت خود را در جمع مردم مدائن تبیین می کند و از زندگی شخصی خویش برای آنان سخن می گوید و آنان را از ثروت اندوزی و استکبار بر حذر داشته و فقرا را به ثروتمندان سفارش می کند و ...

وقتی که مردم مدائن لباس ساده و ارتزاق سلمان را از دسترنج خویش (حصیربافی و زنبیل بافی) می بینند و خانه کوچک و بدون زرق و برق حاکم خود را مشاهده می کنند و ...

وقتی مردم مدائن، امیر خود را بر پشت کرسی تدریس و تفسیر قرآن می بینند که سوره یوسف را تفسیر می کند تا به آنان درس صداقت و امانتداری و پاکدامنی بدهد و...

...صدای مردم از هر سوی بلند می شود که: شگفت است ای امیر! چنین چیزی را تا به حال نه شنیده ایم و نه دیده ایم! سلمان جواب می دهد: این اسلام حقیقی است!

آری، حکومت سلمان، حکومت حکمت است. و حکمت سلمان ریشه در دانش عمیق و گسترده او دارد و هم در ایمان درخشنده او تحقق یافته است و لذا سلمان از زاویه حکمت به حکومت نگریسته است و پرورش یافته آیین اسلام، چنین حکومتی را تشکیل می دهد و مشابه «مدینه النبی» را در «مدائن» طرح ریزی می کند و می خواهد به آرزوی سقراط در «جمهور» و فارابی در «مدینه فاضله» جامه عمل بپوشاند و با حکمت اسلامی، حکومتی مردم محور و عدالت گستر تشکیل دهد و چنین است که حافظ ابو نعیم اصفهانی، سلمان را «حاکم حکیم» می نامد.

پیامبر مکرم اسلام فرمود: سلمان در جهان دانش همچون لقمان حکیم است و دانش اول و آخر در سینه او موج می زند.

در جایی دیگر فرمود: سلمان در صبر و دعا همچون حضرت نوح است.

و باز فرمود: سلمان دریایی است پایان ناپذیر و گنجی است تمام ناشدنی.

و سرانجام عضویت افتخاری سلمان را در خاندان خویش اعلام داشته و فرمود: سلمان منّا اهل البیت. سلمان از خاندان ماست! مسلم است کسی به خاندان پیامبر منسوب می شود که شبیه آنان باشد و پیامبر کسی را به خود منسوب نمی کند مگر اینکه به طهارت و تقدس او حکم شده باشد. بنابراین، این عضویت افتخاری سلمان، شهادتی است از رسول خدا (ص) به عصمت و طهارت و حکمت سلمان فارسی!

با این ویژگی هاست که حکومت سلمان را بعد از حکومت رسول گرامی اسلام در مدینه، دومین حکومت حکمت و عدالت یا به قول سقراط «حکومت حکیمان» و به بیان فارابی، مدائن را «مدینه فاضله» باید نامید.

آنگاه که در عصر خلافت عمر، امارت مدائن با تأیید امام علی (ع) به سلمان واگذار شد، سلمان فارسی این امیر دانشمند و نظریه پرداز نظامی، بدون هیچ تشریفاتی به محل حکومت خود

عازم گردیده و نه در کاخ مدائن، بلکه در خانه ای ساده، مسکن گزید و به اداره امور استان مدائن پرداخت.

این حاکمیت که دو دهه طول کشید، در حقیقت ادامه روش حکومتداری پیامبر (ص) و تفسیر عملی سیره امام علی (ع) بود. در این دو دهه فرمانروائی، اساس حکومت سلمان در مدائن، مبتنی بر ارزشهای والای اسلام و بر مبنای راهنمایی ها و مشورتهای امام علی (ع) بود.

نکاتی که سلمان در مدائن روی آنها تکیه داشت: خدا محوری، مردم داری، عدالت اجتماعی، ساده زیستی، زهد و تقوی، رعایت حقوق فرد و جامعه، ایثار، عدم استفاده شخصی از بیت المال، همدردی با بینوایان، طرد ستمگران، دفاع از کارگران، فرهنگ سازی و تربیت مردم بر اساس احکام اسلام و ... بود.

هر که در عقل همچو سلمان است

رهبر مردم مسلمان است

هدف نگارنده از این نوشتار، این است که کارگزاران دولت اسلامی امروزی و هر مدیر دیگری که بخواهد سازمان یا مجتمعی را اداره کند، یک الگوی کامل را در اختیار داشته باشد و با تعمق

در ویژگیهای شخصی و سپس ویژگیهای مدیریتی سلمان فارسی، خود را تربیت کند تا بتواند به عنوان یک مدیر، تشکیلات زیر نظر خود را اداره نموده و چالشهای پیش رو را به طور منطقی حل نماید. همچنین مقامات بالادست نیز با توجه به ویژگیهایی که سلمان به مثابه یک کارگزار اسلامی دارا بود، مدیران زیردست خود را بهتر انتخاب نمایند.

بدیهی است که انتصاب یک مدیر خوب و کاردان، باعث روند بهتر امورات شده و هیچ بحرانی در محیط کار و اجتماع، ایجاد نخواهد شد. از طرف دیگر، مدیران خوب، در واقع الگوهای مناسبی برای کارکنان زیردست خود هستند و از این دیدگاه هم در آنها ایجاد انگیزه می کنند و هم وجدان کاری و نظم و انضباط را در آنها تقویت می کنند.

این نکته نیز حائز اهمیت است که یک مدیر با ویژگیهای انسان کامل، مسلماً انسانهایی شایسته، تربیت خواهد کرد و سلمان، نمود عینی و تجسم یک انسان کامل است.

حسین دوستی

اهر - پائیز ۱۳۸۵

منابع و مأخذ

الف - کتابها :

- ۱- آزاده ی محمدی ، علی ثقفی ، انتشارات هاد ، قم ، ۱۳۷۳
- ۲- بررسی سیر زندگی و حکمت و حکومت سلمان فارسی ،
سید عطاء الله مهاجرانی ، موسسه اطلاعات ، تهران ، ۱۳۷۶
- ۳- دائره المعارف تشیع ، ج ۹ ، نشر شهید سعید محبی ، تهران ،
۱۳۸۱
- ۴- سلمان پاک ، لوئی ماسینیون ، ترجمه دکتر علی شریعتی ،
تهران ، ۱۳۳۶
- ۵- سلمان فارسی ، علامه جعفر مرتضی عاملی ، ترجمه : محمد
سپهری ، مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی ، تهران ، ۱۳۷۰
- ۶- سلمان محمدی ، بدرالدین نصیری ، کانون انتشارات
محمدی ، تهران ، ۱۳۵۳
- ۷- سلمان و بلال ، جواد محدثی ، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات
اسلامی ، قم ، ۱۳۷۱
- ۸- علی (ع) و نیمرخهائی از قرن اول اسلام ، محمدعلی
صمیمی ، تابان ، تهران ، ۱۳۷۵

- ۹- فتاوی صحابی کبیر سلمان فارسی ، علامه حاج میرزا خلیل
کمره ای ، چاپخانه اسلامی ، تهران ، ۱۳۵۱
- ۱۰- فروغ ابدیت ، ج ۱ ، جعفر سبحانی ، دفتر تبلیغات اسلامی
، حوزه علمیه قم ، چاپ سوم ، ۱۳۵۱
- ۱۱- معارف و معاریف ، ج ۲ و ۶ ، سید مصطفی حسینی دشتی
، مؤسسه فرهنگی آرایه ، تهران ، چاپ سوم ، ۱۳۷۹
- ۱۲- نزهه القلوب ، حمدالله مستوفی ، به کوشش محمد دبیر
سیاقی ، کتابخانه طهوری ، تهران ، ۱۳۳۶

ب - نشریات:

- ۱- روزنامه مردم سالاری ، مورخه ۸۲/۱۰/۱۱ ، مقاله «سله
فارسی پیشگام رابطه ایران و اسلام» ، فرشید ملکی
- ۲- روزنامه همشهری ، مورخه ۷۹/۵/۸ ، مقاله «سلمان فارس»

ارشاد رضویان

مانده

قرار

مظهر

الگوهای برتر مدیریتی

استاد، روایتی است از مدیریت یک مدیر مسلمان در نیم قرن اول اسلام

نویسنده با قلمی ساده و روان، به ابعاد شخصیتی و مدیریتی صحابه بزرگ پیامبر اسلام (ص) - **سلمان فارسی** پرداخته و با استناد به منابع تاریخی، ویژگی های استنادار مدائن را تبیین نموده است.

ویژگی مهم این کتاب، نگاه الگو شناسانه به زندگی اولین ایرانی مسلمان و **استادان نمونه** - سلمان فارسی است تا مسئولان و مدیران جامعه ما الگویی مستند در پیش رو داشته باشند.